

Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceloven

I medfør af § 108, stk. 6, samt § 137 i lov nr. 573 af 24. juni 2005 om social service fastsættes:

iværksat efter servicelovens §§ 125-129, har pligt til at påse, at foranstaltningen ikke udstrækkes længere end påkrævet.

Anvendelsesområde og generelle betingelser

§ 1. Magtanvendelse efter servicelovens kapitel 24 omfatter fysiske indgreb i selvbestemmelsesretten.

Stk. 2. Lovlig magtanvendelse er alarm- og pejlesystemer og særlige døråbnere efter servicelovens § 125, fastholdelse efter § 126, tilbageholdelse efter § 127 og anvendelse af beskyttelsesmidler efter § 128.

Stk. 3. Lovlige indgreb i selvbestemmelsesretten omfatter desuden optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129.

Stk. 4. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten kan alene iværksættes overfor personkredsen nævnt i servicelovens § 124, stk. 2, når pleje, omsorg og socialpædagogisk indsats i det konkrete tilfælde har vist sig utilstrækkelig.

Stk. 5. Indgreb efter denne bestemmelse forudsætter en individuel vurdering af indgrebets faglige forsvarlighed og nødvendighed samt pågældendes helbredstilstand.

§ 2. Den person, der i henhold til kommunal bemyndigelse er ansvarlig for foranstaltninger

Personlige alarm- og pejlesystemer samt særlige døråbnere

§ 3. Adgangen til at træffe afgørelse om midlertidig anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer efter servicelovens § 125, stk. 1, omfatter alene udstyr, som er egnet til at opdage, at en person forlader boligen, eller til at opspore en person, der har forladt boligen. Adgangen til at træffe afgørelse om midlertidig anvendelse af personlige alarm- eller pejlesystemer efter servicelovens § 125, stk. 1, omfatter ikke udstyr egnet til kontinuerligt at overvåge en persons færden.

Stk. 2. De særlige døråbnere efter servicelovens § 125, stk. 2, omfatter dobbelte dørgreb, dobbelttryk for døråbning og lignende. Foranstaltningen må ikke have karakter af en egentlig aflåsningsmekanisme men må alene virke forsinkende i forhold til den pågældendes frie færden, så personalets opmærksomhed henledes på, at den pågældende går ud.

Stk. 3. Tilbageholdelse i boligen m.v. må ikke være en følge af de særlige døråbnere uden, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse herom efter servicelovens § 127. Personer, der ikke

er omfattet af en afgørelse om tilbageholdelse i boligen m.v. efter servicelovens § 127, skal sikres nødvendig hjælp til at betjene de særlige dørbådnere.

Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer

§ 4. Fysisk magt i form af fastholdelse vil kunne tillades i følgende personlige hygiejnesituationer:

- 1) Tandbørstning.
- 2) Barbering.
- 3) Hårvask, badning og tøjskift.
- 4) Klipning af hår og negle.
- 5) Skiftning af bleer og bind.
- 6) Pleje af hud.
- 7) Fjernelse af madrester i kindpose og mundhule.

Stk. 2. Det skal præciseres i kommunalbestyrelsens afgørelse, hvilke konkrete hygiejneforhold afgørelsen vedrører.

Stk. 3. Der må ikke bruges hjælpemidler til fastholdelsen, og der skal være proportionalitet mellem karakteren af den fastholdelse, der udøves, og det der søges opnået ved fastholdelsen.

Stk. 4. Fysisk magt i form af fastholdelse i hygiejnesituationer vil kunne tillades i en tidsperiode på indtil 3 måneder. Kommunalbestyrelsen vil kunne forlænge tidsperioden, der dog ikke kan overstige i alt 6 måneder, idet andre metoder til at fremme hygiejneforholdene hos den pågældende sideløbende skal udvikles efter servicelovens § 126, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 5. Hvis den betydeligt og varigt nedsatte psykiske funktionsevne hos en person, for hvem der tidligere er truffet afgørelse efter servicelovens § 126, stk. 2, nedsættes yderligere, vil der igen kunne træffes afgørelse om tilladelse af fysisk magt i form af fastholdelse i hygiejnesituationer for en periode på indtil 3 måneder med mulighed for forlængelse i op til 6 måneder. Samtidig skal en handleplan efter servicelovens § 141 revideres og gennemarbejdes efter de nye forhold.

Meddelelse af det sociale nævns godkendelse af akut iværksatte foranstaltninger

§ 5. I de særlige tilfælde, hvor det har været påkrævet at sætte en foranstaltning i værk, inden det sociale nævns afgørelse foreligger, jf. servicelovens § 130, stk. 4, skal udfaldet af sagen

meddeles den klageberettigede eller en repræsentant for denne straks efter, at det sociale nævn har truffet afgørelse.

Advokatbistand

§ 6. Statsforvaltningen udpeger efter ansøgning et antal advokater i retskredsen, der har pligt til at tage sager efter servicelovens §§ 127 og 129, stk. 1.

Stk. 2. Ansøgninger til ledige poster som advokat i sager efter §§ 127 og 129, stk. 1, indkaldes ved opslag i den lokale presse, fagtidsskrifter eller på anden måde, der kan sikre, at der kan udpeges det nødvendige antal egnede advokater. Ansøgningerne forelægges Advokatrådet til vejledende udtalelse.

§ 7. Kommunen eller det sociale nævn har pligt til at benytte de advokater, der er udpeget af statsforvaltningen, jf. § 6, stk. 1.

§ 8. Den, der iværksættes foranstaltninger overfor, kan altid vælge sin egen advokat.

Stk. 2. Kommunen og det sociale nævn skal påse, at en advokat, som er privat antaget, ikke bliver inhabil på grund af forholdet mellem klienten og klientens ægtefælle, pårørende m.fl.

Revurdering, registrering og indberetning

§ 9. I sager om foranstaltninger iværksat i henhold til servicelovens §§ 125 og 127, revurderes behovet for foranstaltningens fortsatte anvendelse løbende i kommunen, og senest 8 måneder efter det sociale nævns seneste godkendelse.

Stk. 2. I sager om foranstaltninger iværksat i henhold til servicelovens § 128, revurderes behovet for foranstaltningens fortsatte anvendelse løbende i kommunen, dog senest 18 måneder efter det sociale nævns seneste godkendelse.

§ 10. Registrering efter servicelovens § 136 skal ske på særlige indberetningsskemaer, som kan rekvireres hos Socialministeriet.

§ 11. I tilfælde, hvor der sker overtrædelse af reglerne, hvor fortsat magtanvendelse skal godkendes af det sociale nævn, eller hvor indgreb er foretaget som led i nødværge eller nødret skal registrering foretages straks og senest dagen efter, at foranstaltningen er sat i værk.

Stk. 2. Registrerede foranstaltninger efter stk. 1 indberettes straks og senest på 3. dagen til

kommunalbestyrelsen på de særlige indberetningsskemaer, jf. § 10.

§ 12. Registrering af foranstaltninger efter servicelovens §§ 125-128 skal foretages straks og senest dagen efter, at indgrebet har fundet sted.

Stk. 2. Registrerede foranstaltninger efter stk. 1 indberettes månedligt til kommunalbestyrelsen på de særlige indberetningsskemaer, jf. § 10.

§ 13. Registrering af flytning iværksat efter servicelovens § 129 foretages senest med udgangen af den måned, hvor flytningen er påbegyndt.

Stk. 2. Registrering af foranstaltninger efter stk. 1 indberettes kvartalsvist til kommunalbestyrelsen på de særlige indberetningsskemaer, jf. § 10.

§ 14. Registrering efter §§ 10 - 13 foretages af den person, der har iværksat indgrebet eller foranstaltningen, eller af den person, der har instruktionsbeføjelse overfor den ansatte, som har iværksat indgrebet eller foranstaltningen.

Stk. 2. Er der efter servicelovens § 141 udarbejdet en plan for personer, overfor hvem der er iværksat magtanvendelse eller andre indgreb i den personlige frihed, vedlægges i forbindelse med indberetningen efter §§ 10 - 13 kopi af planen.

§ 15. Kommunen følger udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed med henblik på en vurdering af behovet for opfølgning.

Stk. 2. Beretning forelægges årligt kommunalbestyrelsen.

Tilsyn

§ 16. Personer omfattet af foranstaltninger efter servicelovens § 127 skal underrettes om adgangen til at rette henvendelse til Folketingets udvalg i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, om tilsyn med personer, der er underkastet administrativ frihedsberøvelse. Dette gælder også, hvis der er givet samtykke til foranstaltningen.

Særlige sikkerhedsforanstaltninger i boformer

§ 17. En afdeling, der hele eller næsten hele døgnet har yderdøre og vinduer konstant aflåst, skal være godkendt som en særlig sikret afdeling. Socialministeriet kan efter indstilling fra den stedlige kommune godkende en afdeling i en

boform efter § 108, stk. 1, i lov om social service som en særlig sikret (lukket) afdeling, hvorved forstås en afdeling, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst.

Stk. 2. En særligt sikret afdeling kan være organiseret som en selvstændig boform eller kan være knyttet til en boform.

Stk. 3. En særligt sikret afdeling kan alene modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt botilbud, jf. lov om social service § 108, stk. 6, nr. 1-3.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen for Lolland Kommune har pligt til at etablere tilbud i særligt sikret afdeling på Kofoedsminde og til i dette tilbud at modtage personer, som i henhold til dom eller retskendelse skal optages i et særligt botilbud, jf. lov om social service § 108, stk. 6, nr. 1-3.

Modtagepligt

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om ophold i boformer efter servicelovens § 108, stk. 1, til personer, der

- 1) efter retskendelse skal underkastes mentalundersøgelse,
- 2) i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse, eller
- 3) som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophold i særligt sikret afdeling, jf. § 17, i den udstrækning, det er fastsat af retten.

Ikrafttræden

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 2. Samtidig bortfalder bekendtgørelse nr. 1109 af 12. december 2003 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne efter kapitel 21 i lov om social service samt bekendtgørelse nr. 567 af 21. december 1979 om pligt til at modtage åndssvage lovovertrædere på bistanstlovens døgninstitutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske

handicap under amtskommunerne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger.

Socialministeriet, den 6. juli 2006

EVA KJER HANSEN

/ Charlotte Søderlund